

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjælte

Melhus kommune

Årsmelding for 2025

Tilsyn, godkjenning av
barnehager og dispensasjon etter
barnehageloven gjennom
vertskommuneavtale mellom
Trondheim kommune som
vertskommune og Melhus
kommune som
samarbeidskommune.

Innledning

Trondheim kommune utfører noen av kommunens oppgaver som lokal barnehagemyndighet i Melhus kommune. Avtalen er fastsatt i et vertskommunesamarbeid mellom de to kommunene. Samarbeidet innebærer at Trondheim kommune er delegert oppgaver som fremgår av barnehageloven §§ 10 første ledd, 14, 15, 26 tredje ledd, 53 og forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager §§ 2 og 3.

Årsmeldingen viser en oppsummering og noen vurderinger om hvordan disse oppgavene er ivarettatt av Trondheim kommune i 2025.

Barnehager i Melhus kommune

Melhus kommune hadde per 15.12.2025 tilsammen 18 barnehager, 17 ordinære og en familiebarnehager. 14 barnehager er kommunale og fire barnehager er private. Til sammen gikk det 915 barn i barnehagene, per 15.12.2025.

Veiledning

Kommunen som lokal barnehagemyndighet skal gi veiledning om, og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven med forskrifter, jf. barnehageloven § 10, barnehagemyndighetens ansvar. Veiledning med barnehagesektoren samlet handler om å løfte frem aktuelle tema, og legge til rette for dialog og faglige refleksjoner om forståelse og tolkning av barnehagelovens krav. Barnehagemyndigheten er tilgjengelig for styrere og barnehageeiere på telefon og e-post gjennom hele året. Fysiske veiledningsmøter kan også avtales etter ønske fra barnehagene eller barnehageeier. I januar 2025 var det veiledningsmøte for alle styrere i kommunen om temaet forsvarlig bemanning. Alle barnehagene er tilbudt veiledning i forbindelse med innrapportering av årsmelding i BASIL.

Barnehagebesøk

Siden oppstart av vertskommuneavtalen i 2022 har barnehagemyndigheten, i tillegg til befarings ved godkjenning og tilsyn, vært på noen mer uformelle barnehagebesøk for å bli kjent med alle barnehagene i kommunen. Med de barnehagene vi har besøkt i 2025 har barnehagemyndigheten vært på besøk eller befarings i alle barnehagene i Melhus kommune siden oppstart av vertskommune avtalen i 2022.

Godkjenning av barnehager

I barnehageloven § 6 vises det til plikten barnehageeier har for å søke om godkjenning ved etablering av ny barnehage, og melde fra om endringer som kan få betydning for opprinnelig godkjenning. Barnehagemyndigheten avgjør om endringen krever ny godkjenning eller om opprinnelig godkjenning kan stadfestes.

Godkjenning av ordinære og åpne barnehager

Når det søkes om en godkjenning av en ny eller eksisterende barnehage etter barnehageloven § 14, vurderes barnehagens egnethet ut fra formål og innhold, jf. §§ 1 formål, 1a særlige formål og 2 barnehagens innhold. Barnehagemyndigheten har ikke mottatt søknader i 2025.

Familiebarnehager

Familiebarnehager godkjennes etter barnehageloven § 15. Ved en godkjenning av familiebarnehager omfatter dette en vurdering av virksomhetens organisering og det enkelte hjems egnethet som lokale for familiebarnehagedrift. Barnehagemyndigheten har ikke mottatt søknader i 2025.

Dispensasjon i barnehager

Barnehageloven og forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager fastsetter krav til utdanning for styrere og pedagogiske ledere, norm for pedagogiske bemanning, norm for grunnbemanning og krav til norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som jobber som styrer eller pedagogisk leder i barnehagen. Det er også fastsatt regler om dispensasjon fra disse kravene.

Midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet

Utdanningskravet for styrere og pedagogiske ledere er hjemlet i barnehageloven §§ 24 og 25. Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder for inntil et år av gangen, dersom barnehageeier søker om det, stillingen det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifiserte søker, jf. forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 3, første ledd. Barnehagemyndigheten har ikke mottatt søknader om dispensasjon fra utdanningskravet i 2025.

Midlertidig dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning

I forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager er det fastsatt en norm for pedagogisk bemanning, som innebærer at barnehagen skal ha minst én pedagogisk

leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Kommunen kan innvilge dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning for inntil et år om gangen, dersom særlige hensyn tilsier det og barnehageeier søker om det, jf. forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 2. Barnehagemyndigheten har mottatt to søknader om midlertidig dispensasjon for norm for pedagogisk bemanning i 2025. Den ene dispensasjonen var for et årsverk i perioden 11.03.2025-22.04.2025, og den andre var for et årsverk i perioden 15.12.2025-31.07.2026. Begge søknadene ble innvilget.

Dispensasjon fra kravet om grunnbemanning

Barnehager skal ha en tilstrekkelig grunnbemanning til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal ha minst én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn regnes for å være tre år fra og med august det året de fyller tre år, jf. barnehageloven § 26. Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning for inntil ett år av gangen når særlige hensyn tilsier det, jf. barnehageloven § 26, tredje ledd. I 2025 har barnehagemyndigheten ikke mottatt søknader om midlertidig dispensasjon fra kravet om grunnbemanning i Melhus kommune.

Dispensasjon fra krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjon som styrer eller pedagogisk leder

Det er fastsatt krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjon som er ansatt som styrer eller pedagogisk leder, jf. barnehageloven § 28. Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager § 3, andre ledd åpner for at kommunen kan innvilge dispensasjon fra kravet om norskferdigheter for styrere og pedagogiske ledere for inntil ett år om gangen, dersom barnehageeier søker om det, stillingen det søkes dispensasjon for har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker”. Barnehagemyndigheten har ikke mottatt søknader i 2025.

Tilsyn

Kommunens tilsyn med barnehagene

Kommunen fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med barnehageloven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter. Kommunen kan gi pålegg til barnehagen om å rette uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter, jf. barnehageloven 53.

Plan for barnehagemyndighetens arbeid med tilsyn er beskrevet i *Plan for barnehagemyndighetens ansvar og oppgaver etter barnehageloven i Melhus kommune-2025*. Tilsynsarbeidet innebærer risikovurdering av alle barnehager i kommunen.

Helhetlig risikovurdering

I 2025 ble det gjennomført en risikovurdering av alle barnehagene i Melhus kommune. Barnehagemyndigheten har undersøkt og vurdert offentlig informasjon om barnehagene, slik som årsmeldinger levert i Basil, barnehagevedtekter, godkjenning etter lov om barnehager og etterlevelse av bemannings- og pedagognorm. Risikovurderingen indikerer at sannsynligheten for lovbrudd i barnehager i Melhus er lav.

Tilsyn i 2025

Barnehagemyndigheten åpner tilsyn med barnehager på bakgrunn av en risikovurdering av barnehagesektoren eller enkeltbarnehager. Tilsynet skal bidra til at barna får det tilbudet de har krav på etter gjeldende regelverk, og at foreldre opplever trygghet i forbindelse med barnas opphold i barnehagen. Barnehagemyndigheten har ikke åpnet tilsyn med barnehager i Melhus kommune i 2025.

Evaluering av vertskommunesamarbeidet

Barnehagemyndigheten har hatt løpende kontakt med kommunens kontaktperson gjennom året. Vertskommunesamarbeidet er evaluert på digitale møter med kommunens kontaktperson 02.06.2025 og 28.11.2025. Kontaktpersonen i Melhus kommune gir uttrykk for at samarbeidet med Trondheim kommune går bra. Besøkene som barnehagemyndigheten har gjennomført i barnehagene ble opplevd som gode besøk av barnehagene.

Evalueringen tas inn som en del av kunnskapsgrunnlaget i utarbeidelsen av ny plan for *barnehagemyndighetens ansvar og oppgaver etter barnehageloven, jf. vertskommuneavtale mellom Trondheim og Melhus kommune 2026.*

Oppsummert viser årsmeldingen at barnehagemyndigheten i Trondheim kommune i 2025 har fulgt opp barnehager i Melhus kommune i tråd med vertskommuneavtalen og delegering av myndighetsoppgaver.

Trondheim kommune
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

Avdeling for barnehagemyndighet
barnehagemyndigheten@trondheim.kommune.no

www.trondheim.kommune.no

